

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljajo tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskani se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 210.

V Ljubljani, v petek 16. septembra 1887.

Letnik XV.

Hrvatske razmere.

Zatvornice govorov se odpró, ostre besede odmevajo v zbornicah, ko narodov zastopniki v adresnih in budgetnih debatah izražajo svojih volilcev želje in težnje. Priložnost se nudi poslancu, da višjim krogom odkrije rane in bremena, ki narod tarejo in slabé.

V hrvatskem saboru pričela se je v torek adresna debata. Vse tri stranke v saboru predložile so svoje adresne načrte. Adresa saborske večine slóve:

Vaše Veličanstvo,

Premilostivi kralj in gospodar!

Verno vdanostjo stopi vedno zvesti sabor pred vzvišeni prestol Vašega Veličanstva ter predloži svojo adresu s srčno hvaležnostjo in nerazrušljivo zvestobo. Rad se odziva premilostivemu pozivu Vaš. Veličanstva, da bo za časa zasedanja vse svoje moči posvetil naprednemu razvitku javnega položaja domovine. To stori toliko raje, ker se s premilostivim onim pozivom strinja ne samo potreba, nego tudi volja narodova, ki je pri zadnjih volitvah jasno pokazala in odmerila pot, po katerem morajo hoditi zastopniki do narodovega blaga. Ta pot ravno vodi na široko polje avtonomnega delovanja, kjer je treba mnoge naredbe v samoupravni stroki izdelati, dopolniti in izvršiti, da se moralni in materialni blagor dežele polagoma dviga od stopnje do stopnje.

Ker je vedno pripravljen čuvati velike politične pridobitve in narodne svetinje, katerih obstanek je zajamčen v postavi in državniški previdnosti, zato bo Vašemu Veličanstvu vedno zvesti sabor vso svojo pozornost in skrb obračal na naloge samoupravnega postavodajstva in uprave. V srečnem vspehu te naloge imamo trdno podlago narodni bodočnosti.

Vlada Vašega Veličanstva se bo ozirala na potrebe dežele in gorke želje narodnega zastopstva. Predložila bo saboru vprašanja v vseh strokah postavodajstva, o katerih milostivi reskript od 18. avgusta po pravici pravi, da zahtevajo hitro rešitev. Sabor se bo s temi vprašanji bavil vestno, skrbno in temeljito, da more sklepati na blagor dežele.

Posebno pozornost bo obračal Vašemu Veličanstvu vedno zvesti sabor na ono osnovo postave, s katero vlada Vašega Veličanstva hoče vrediti ljudski pouk po enakih načelih. Sabor ima priložnost, da osnuje ljudski pouk na pravični in tudi srbskemu narodu primerni podlagi in tako združi bratska rodova, kojih zvesta vdanost Vaš. Veličanstvu in domovini smé pričakovati enako osodo in srečo. Vdani sabor posvetoval se bo tudi o drugih važnih zadevah, ki bodo po njegovih mislih pospeševale koristi domovine. Med temi zadevami je važna preosnova uprave imovinskih občin in ustanovitev kreditnega zavoda.

Želeč izpolnovati dolžnosti, koje so izražene v postavah, izbral bo vedno zvesti sabor o pravem časi in po določbah nagodbe zastopnike v skupni državni zbor, da tam po svoji vesti, pravici in dolžnosti delujejo z enako ljubeznijo za blagor državne skupnosti in kraljevin: Dalmacije, Hrvatske in Slavonije.

Kot najvažnejšo svojo nalogo pa smatra sabor obnovenje finančne nagodbe. V to svrhu bo izvolil po stari navadi in nagodbeni postavi kraljevinski odbor (regnikolarno deputacijo), ki bo vodil potrebne dogovore ter pravično in enako pospeševal koristi in uvaževal zahteve kraljevin Dalmacije, Hrvatske, Slavonije, kakor tudi kraljevine Ogerske. Gojiti smemo opravičeno upanje, da bo tudi ta sabor potrdil z ogersko regnikolarno deputacijo sporazumljeno sestavljene predloge, katerim bo Vaše veličanstvo moglo dati postavno moč.

In tako bo ta sabor z nerazrušljivo zvestobo vzvišenemu prestolu, s katero so se vedno odlikovale te kraljevine, in ono iskreno ljubeznijo do domovine, ki je naše pradede navduševala za velika dela, vršil svojo nalogo z vestno gorečnostjo, kateri Vaše Veličanstvo podporo, a milostivo nebo prospeh podeljuje.

Bog živi in obvari Vaše Veličanstvo.

V Zagrebu, meseca septembra 1887.

(Dalje prih.)

Shod nemških katolikov v Treviru.

(Dalje in konec.)

Prevažno je šolsko vprašanje. Naši nasprotniki so večkrat rekli pri cerkvenopolitičnih obravnavah v Berolinu svojim prijateljem: „Imate še šolo, to je državna zadeva, in z državno napravo morete vse storiti, karkoli hočete“. In ti govore po svojem prepričanju, mi pa se moramo uklanjati postavi. Vendar pa ne moremo dopustiti, da le nasprotniki gospodujejo v šoli, in to delajo. Povsod velja eno in isto načelo, da le država odločuje. Cerkev ima le toliko pravice, kolikor ji država dopusti po svoji milosti. O šoli bi morali odločevati tudi cerkev in stariši. Vém, da mojemu prepričanju nasprotuje 75 odstotkov učiteljev. Vendar se moramo opirati na pravice starišev. Nekaj smo dosegli in bomo še več s potrpežljivostjo in vstrajnostjo. Verski pouk hočemo imeti, šolo moramo osvoboditi.

Tega pa ne nameravamo, da bi se manj učili, kakor naši sodržavljeni. Ne, vsak katolik se mora veliko učiti za svoj stan. Zato se mora vsak dijak mnogo učiti, ker z lenobo ničesa ne doseže.

Posnemajmo šege svojih očetov. Sin ne smé prodati dedščine svojega očeta; obvarovati si mora zemljišče, na katerem so živeli njegovi pradedi. V tem tiči pravi konservatizem.

Dalje opozori dr. Windhorst na pomanjkanje misijonarjev po nemških naselbinah in na izselnike. Poleg tega pa je v sedanjem časi, pravi govornik, najvažnejše socijalno vprašanje, ki zahteva največjo pozornost. V državi in občini moramo o tem vprašanju razširjati prava načela.

Še jeden predmet zahteva našo popolno pozornost in sočutje, namreč položaj sv. očeta. Sv. oče se ne more prosto gibati, ker ne zadostuje garancijska postava. Italijani so pograbili cerkveno deželo s silo in brez pravice. Papež in vsi katoliki moramo od italijanske države zahtevati cerkveno deželo.

Druge države so sicer potrdile ta položaj, ali s tem niso dokazale pravice. Sv. oče je že večkrat

LISTEK.

Nekoliko misli z Lurdskega potovanja.

Predragi, premili prijatelj!

Ravnokar sem se vrnil na svoje stanovanje. Kasno zvečer je; dnevni hrup je malo da ne ponehal, tujci pospravljajo se h kratkemu počitku; kratek bo, vsaj kmalu po polnoči bo jelo vse pomikati se proti baziliki.

Jaz vendar nisem zaspan. Ne, tako mogočno sem zavzet od tega, kar sem danes videl, in duša mi je tako polna neizbrisljivih vtisov, da se zdi, kakor bi danes telesnost sè svojimi naravnimi zahtevami popolnoma umaknila se duševnim težnjam. Ne, nimam telesa, danes bivam v nadzemeljskem svetu, v svetu nebeških duhov.

To Ti je bil dan, prelubi prijatelj! Da bi mogel, uvel bi Te z vsemi Tvojimi možnostmi v moje notranje, da, preosebil bi Te v samega sebe, da bi vsaj za en trenotek okusil in čutil, kar jaz čutim. Da bi to mrtvo pero moglo Ti izraziti vsaj senco od tistega, kar danes napolnjuje vse moje notranje moči.

Da, to Ti je bil dan, prijatelj, najlepši dan, najslavesniši v mojem življenju. Danes ni časa modrovanju, ne, govoril bom danes kot pravi zgodovinar, brez vsakterih lastnih pridakov. Ne kar sem od družih slišal, ne kar sem bral, ti hočem popisati, ampak oznanovati Ti hočem, da govorim sè sv. Janezom, kar sem sè svojimi očmi videl, kar sem gledal, da boš z nova prepričan, da naša vera še živi, da v katoliški cerkvi še dela svoja čuda tisti Bog, ki jih je delal za časov apostelskih.

Že včeraj sem bil odmenil ta dan edino le opazovanju velikega francoskega romanja. Na vse rano že sem šel v baziliko maševat. Akoravno je v gorenji baziliki 17 altarjev, v kripti pa 7, se je vendar zaradi nezmerne števila duhovnov začelo darovati že kmalu po polnoči. Prišedši v baziliko najdem vse altarje že oblegane, okoli vsakega osem ali devet duhovnov, ki so v vrsti drug za drugim čakali. In tako tudi meni drugega ni ostalo, kakor ustaviti se pri enem altarjev, dokler po dveh ali treh urah ne pridem na vrsto. Kot samotarju mi ni bilo težko zamisliti se, kmalu mi je vsplaval duh v nebeške višine. Bili smo v osmini Marijinega vnebovzvetja. Kot predmet meditaciji sem si izbral lepoto in veli-

častvo Marijino. Lepota je ena izmed bistvenih lastnosti vseh reči. Vendar pa niso vse reči enako lepe, ampak čim popolnša je reč, tem lepša je. Zatorej je Bog kot neskončno popolno bitje tudi neskončno lep. Najpopolnše bitje v vidnem stvarstvu je človek, on je zatorej tudi najlepše bitje. Toda po Adamovem grehu je bila narava človeška ranjena in pokvarjena, in tako tudi prvotna lepota človeška skaljena. Ena sama se med Adamovimi potomci sveti v žaru prvotne človeške nepokvarjenosti in lepote, Marija brez madeža izvirnega greha spočeta. In tako pozdravljamo v Mariji čisti, neskaljeni vzor človeške prvotne lepote. A to vzorno podobo človeške lepote je neskončno poveljčala in ožarila milost božja, po kateri je bila Marija dostojno sposobljena za nevesto sv. Duha in za Mater Sinu Božjega. Od tod se Ona sveti v žaru neskončne, nestvarjene lepote... Glej, ta vzor so največji krščanski umetniki zvesto si držali pred očmi — Mater Božjo. Kako imenitne so Madonne Rafaelove, Michelangelove, Guericeinove itd. itd. One nam predstavljajo vrhunec najviše umetnijske dovršenosti. Kolika razlika med krščansko in staro-grško umetnostjo! Pustimo zunanjo obliko, ta je le bolj stranska, a pogledajmo idejo; kako daleč so stari v tej zaostali,

ponovil svoje zahteve v okrožnicah, nagovorih in sploh pri vsaki priložnosti, kedar je imel priliko govoriti o tej stvari. Tudi mi ponavljamo te zahteve sv. očeta, ker sinovi morajo zagovarjati pravice svojega očeta. Mi želimo — in to vsak lahko razume — da sv. oče dela in sklepa neodvisno, samostojno in brez vpliva, da mu ni treba misliti, bo li s tem ali drugim sklepom tu ali tam vzbudil nezaupanje ali celo sovraštvo. On bi moral imeti to prostost, da lahko graja priprostega delavca in visocega kneza, kedar je potreba po cerkvenih načelih. Ne smel bi se bati zamere vsled tega. Zavarovan bi moral biti proti vsem nevarnostim, ki preté vsem zastopnikom oblasti. Niti misliti ne smem na žalostni položaj sv. očeta, ko bi revolucijske stranke v Rimu proti njemu vzbudile vstajo. Ker morajo posamezni katoliki želeli papeževu prostost in neodvisnost, ki je le tedaj mogoča, ako sv. oče dobi popolno samooblastje (suvereniteto), zato se mora vsaka država na svojo korist potegovati za papeževu pravico in njegovo deželo. In to velja za vse vlade brez izjeme.⁷

S temi besedami pa nikakor ne mislim priporočati križarske vojske. O tem sem pa prepričan, da se Italija ne bo dolgo ustavljala opravičeni zahtevi, ako hočejo vsaj najveljavnejše države. V tem oziru mi ne moremo nič boljšega storiti, kakor da vsak s svojim vplivom višjim krogom dokaže potrebo te zahteve. Pri vsaki priliki moramo ponavljati te zahteve, akoravno so drugi predmeti na dnevnem redu.

To tukaj toliko bolj povdarjam, ker se taki glasovi iz Trevira bolje slišijo, kakor iz drugih krajev. Ako se glasé enaki glasovi v Franciji, Belgiji in Švici, potem je koncert večji, in gluho uho v Italiji bo morda vendar-le slišalo.

Mi ne smemo misliti, da moramo molčati, ako nimamo mnogo upanja. Pogum velja! Spomnimo pa se tudi pri tej priliki sv. očeta in izrazimo mu popolno vdanost, da kot verni sinovi vedno poslušamo njegov glas in z ljubeznijo in spoštovanjem vedno to storimo, kar je njegova volja. Svojo vdanost lahko pokažemo z darovi. Ta sredstva so potrebna za cerkveno vladanje. Mi vedno le to damo, kar se zopet za nas porabi.

31. decembra t. l. praznovali bomo redko slovesnost, ktere se bodo vdeležili vsi narodi. Treba je, da tudi nemški katoliki ta praznik praznujejo slovesno in s primernimi darovi sv. očetu napravijo veselje. Od sv. stola odvisen je obstanek cerkve. Ako se zruši temeljni kamen, pasti mora vse poslopje. Zato moramo skrbeti, da tudi mi ostanemo varni v tem poslopji; to pa se more zgoditi, ako ostanemo v tesni zvezi s temeljnim kamnom, rimskim stolom.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. septembra.

Notranje dežele.

Avtstrijsko vnanje politiko nadvladujeta dva vprašanja, ki sta pa v najtežnji zvezi. Prvo je sestanek ruskega in nemškega vladarja, drugo pa potovanje grofa Kalnoky-ja v Friedrichsrube k

Bismarcku. Nemčija doživela je blamažo pri svojem potezanju za rusko prijateljstvo. Skušnja in zgodovina zadnjih desetletij pa nas učí, da se je Nemčija le takrat prav tesno oklepala Avstrije, kadar jej je spodletela spekulacija, da bi jo žrtvovala novemu zavezniku. Da so pričeli celo najzvestejši pristaši nepogojne avstrijsko-nemške zveze dvojiti o poštenosti Nemčije, dokazuje Slovanom zloglasni „Pester Lloyd“, ki piše: „Velik je propad navstal med Nemčijo in Rusijo in težko ga je prekoračiti; ni se toraj bati, da bi prenehala avstrijsko-nemška zveza.“

Da so nemški liberalci pri čeških dopolnilnih volitvah zmagali v nemških okrajih, ni vendar nič nenavadnega. Vendar pa vlada v njihovih listih veliko veselje ter trobijo v svet o eminentni „politični izvežbanosti“ Nemcev na Češkem. Naj imajo svoje nedolžno veselje, vendar pa je iz vsega tega jasno, da ugaja nemškim liberalcem bolj boj, kakor pa narodni mir na podlagi enakopravnosti.

Ogerski ministri posvetovali so se dne 12. t. m. več ur poglavitno o finančijelnem položaji.

Ogerski listi pečajo se mogo s požari, kojih je vedno več v kraljestvu sv. Štefana. Povzroči jih večinoma zlobna roka — žalosten dokaz, kakova razdivjanost vlada med oholim madjarskim rodом. „Egyetertes“ piše: „Materijalna škoda dá se poravnati s zavarovanjem pri bankah, kdo pa popravi škodo, ktero napravlja grozoviti moralni propad? Pravega prijatelja naroda pretresa mraz, ko premisli, da se bo ta razdivjanost vedno bolj razširjala in vedno več nesreče napravljala. Toda kaj bi razpravljali ta žalostni predmet, ko nam je vendar znano, da ni mogoče ozdraviti te hude bolezni, ne da bi brezozirno odkrili rano, ktero prikriva svetu bliščeé plašč.“ — Kako bo postopala ogerska vlada nasproti prestrojitvi davka na špirit, poroča se „N. Fr. P.“ iz Budimpešte, da bo ogerska vlada zahtevala, naj se vpelje vžitninsk davek v znesku 20 glid. od hektolitra, ter da bo pri tej svoji zahtevi ostala z vso odločnostjo. Uvedba tega davka imela bi tudi dobre posledice za finančijelne koristi Avstrije. Po vsem soditi pa pripisuje največjo važnost ogerska vlada vžitninskemu davku na žganje, ter bo bržkone odjenjala v vprašanji davka na sladkor, da se bo mogla sporazumno uravnati ta zadeva.

Vnanje države.

Srbska komisija, ktere nalog je presoditi državne finance, dokončala je danes svoj izdelek. Veliko je zanimanje v vseh krogih, kakov je ta posvetovalni sostavek. — V Makedoniji pričele so se neki veliko-rumunske agitacije. Poluradni „Beogradski dnevnik“ pravi, da je to gibanje škodljivo srbskim koristim. — Kasacijskega dvora svetnik Barilov vstrelil se je dne 14. t. m. zvečer. Povod samoumoru ni znan. — Vseučiliškim rektorjem imenovan je Stojan Marković. — Pri Leskovci pogorelo je nad 50 hiš. Tudi ljudje so se ponesrečili. Revščina je velkanska, ker so skoraj vsi letni pridelki uničeni.

Bolgarska vlada postopala bo strogo proti potepuhom; nekaj taci prikazni vtihotapilo se je čez mejo. Te ljudi, ki ne morejo ničesa zgubiti ter tedaj lahko vse tvegajo, da bi si kaj pridobili, izgnala bo vlada kratkim potom iz dežele. Tudi namerava vlada izdati omejujoče naredbe gledé časnikarstva, kakor hitro bi se zopet začelo pisariti v smislu in obliki zadnjega članka v „Tirn. Konst.“ — Radoslavov povrnil se je s svojo soprogo v Sofijo ter bo tukaj otvoril nekaj „političen salon“, ki naj bi bil središče opoziciji. — Cankova stranka dviga ponosno svojo glavo ter preti svojim političnim nasprotnikom s strašanskim maščevanjem. — Vesti o utrjevanji Varne in Burgosa so neresnične, isto tako, kakor o vstajnih pripravah v Makedoniji. — O zadnjih izgredih piše liberalna „Svoboda“: „Kar smo že prej vedeli, to se je zgodilo. Narod noče imeti v svoji sredini izdajce.“ — „Narodna volja“ obsoja program Karavelova ter prorokuje, da ta ne bo imel

vspeha, ker ga narod predobro pozná. Prebivalcem glavnega mesta čestita, da so pokazali svojo nevoljo zoper njega, vendar pa obsoja dejanske izgrede.

Brž ko ne imela bo **italijanska** ekspedicija v **Afriki** kmalu zopet dosti opravila. Kakor poročajo od tod čez Pariz, osvojile so si z mečem vojne abesinskega kralja utrjeni samostan Keren, kteremu so poveljniki italijanskih vojn pripisovali veliko važnost.

V **angleški** spodnji zbornici izjavil je Fergusson na neko vprašanje, da je dobil angleški konzul na otoku Samoa ukaz, naj ostane popolnoma nevtralen. Angleški vladi zagotovila je Nemčija, da njena akcija ne zadeva vnanjih odnošajev otoka Samoa, osobito razmer treh nagodbenih držav. Dalje je naznanil, da ni mogoče določiti, kedaj se bo sešla konferenca o sladkorji, dokler ne odgovoré na povabilo države, ktere se bodo vdeležile posvetovanj. — Parnelovci pritožili so se, ker ravna vlada s političnimi vjetniki isto tako, kakor z navadnimi hudodelci. Balfourt odgovoril je na to, da je naravno, ako se postopa isto tako z onimi, ki so ščevali k hudodelstvu, kakor s hudodelniki samimi. — Angleški zbornici imate danes zadnjo sejo. — Dne 13. t. m. govoril je Gladstone ter je trdil, da je vlada postopala proti zakonom, ko je preklicala shod pri Eunis-u. Da bi bil Forster v svojem času prepovedal 130 shodov na Irskem, njemu ni znano. Kar se tiče pa dogodkov v Michelstownu, je Balfourt pač drugače poročal o njih, kakor so bili v istini. Policija postopala je tako, da se smelo o njej trdi: pregrešno je neumna, ali pa nemarna. Gladstone je zahteval, naj se stvar natanko preišče, ter je končal svoj govor: „Vse delovanje vlade namerava edino le to, da popolnoma zatré časniarsko, govorniško in zborovalno prostost. Na tej nesramni poti pa jej ne bo sledil angleški narod.“ — Poroča se iz Londona, da namerava Gladstone-ova stranka nadaljno agitacijo proti vladni posilni politiki.

Turčija še ni ničesa sklenila, kaj bo najprvo storila na odgovor Bismarckov. Več minister-skih posvetovanj pod predsedstvom sultanovim se bo vršilo v kratkem času. Sultan hoče služiti dvema gospodarjema naenkrat — Rusiji na eni strani, Avstriji, Italiji in Angliji na drugi strani — v resnici težko stališče. Kako se bo rešil iz te zadrege, je danes pač popolnoma nejasno. — Več bolgarskih ubežnikov prosilo je dovoljenja, da se smejo vrniti v svojo domovino.

„Pol. Corr.“ piše se iz Rima: Misija **papeževa** poslanca msgr. Persica na **Irskem** ima najboljši vspeh. Iz njegovega poročila je razvidno, da je nabral mnogo gradiva o irskem vprašanji in posebno o odnošajih katoliškega duhovništva k ljudskemu gibanju. Vsled teh ugodnih novic dobil je msgr. Persico nalog, naj ostane še dlje časa v svojem poslu na Irskem.

Izvirni dopisi.

Iz Škofje Loke, 14. septembra. V nedeljo, dne 11. sept. vršila se je v našem mestu slavnost petindvajsetletnega obstanka naše čitalnice, ktera je privabila od blizu in daleč mnogo gostov. Vrli „Sokol“ in pevsko društvo „Slavec“, odborniki Ljubljanske in Kranjske čitalnice, „Bralno društvo“ iz Kranja, zastopniki Kamniške „Lire“, „Bralnega društva“ iz Sece, mnogobrojni gosti iz različnih krajev prihiteli so v naše mesto, da se vdeležé redke slavnosti. Med gromenjem topičev pozdravljali so se gosti po predsedniku čitalničnem, gosp. poslancu Mohorju, in drugih udih čitalničnih, kteri so jih spremili v čitalnične prostore.

a krščanski vspeli so se neskončno visoko, njih umotvorí so odsvit neskončno večnih idej, kterih izvor je Bog sam, zatorej duha zavzamejo, ter ga s zemlje vnesó v nebo. Ni se čuditi. Krščanski umetniki ogledovali so se ob vzoru Marijinem, ki je zrcalo brez madeža. O koliko idejalnega v sebi hrani češčenje Marije Device! In da bi katoliška cerkev tudi ničesar ne imela, po čemer se odlikuje pred protestantizmom, dovolj je to, da je ohranila, da še vedno goji češčenje Marije Matere Božje, ki je med vsemi stvarmi najidejalniša, najlepša. Ali nimajo že sami prazniki Marijini nekaj poetičnega, nekaj neizrekljivo prijetnega na sebi? Ali ne poslušajo verniki najraje, ako se jim govori o Materi Božji? Jih ne vleče že samo srce do nje? Ne zadostuje že, ime Marijino le imenovati, in solzé se jim prikažejo v očeh...? Da, da bi le tudi novejša umetnost jela se zopet obračati po tem najvišem vzoru človeške popolnosti. Morda bi to bolj blažilo srce, kakor vzori, ktere nam vpodablajo mnogi romanopisci. Zatorej pa veš, dragi prijatelj, ko sem po dolgi meditaciji slednjič prišel do maše, prosil sem Boga tudi za ljube Slovence, da bi tudi k nam prisijali žarki pravega idealizma.

(Dalje prih.)

Odlični Kranjci.

(Dalje.)

Impach Jožef, Ljubljančan, je bil nektare dni duhovni pomočnik pri sv. Ksaverji na Stražah, potem podvikarij pri sv. Juriji na Taborskem in je umrl kot kurat v Okonini l. 1738.¹⁾

Jeras Franc, roj. v Ljubljani, je kapelanoval na Kranjskem v Nevljah 10 let, potem je bil vikarij v Špitaliči 17 let, v Ambrusu 1½ leta in v Dobrovi 2 leti. Dne 1. julija leta 1803 je nastopil kuracijo sv. Janža v Razborji, ktero pa je zaradi bolehnosti 21. decembra 1811 zapustil in se v pokoj podal. Umrl je v bližnjem gradiči Rut dne 5 aprila 1819.²⁾

Jost Martin, roj. v Ljubljani, l. 1656 je bil „ad tit. mensae et ad Dominum Ball. Austriac. Ordinis Teutonici“ posvečen 17. marca 1685 v subdijakona, 7. aprila i. l. v dijakona, 21. aprila i. l. pa v mašnika.³⁾ Od februarja 1693 do junija 1701 kapelanoval je pri Veliki nedelji, potem pa je prišel

za župnika v Središče.¹⁾ Pa le kratek čas je ondi služboval, kajti že 23. aprila 1702 ob polnoči je umrl, star okoli 50 let. Mrtvaška knjiga Središke župnije ima o njem: „Adm. Rvd. D. Martinus Jost, aetatis suae 50 circiter annorum omnibus necessariis Sacramentis praemunitus, de 23. Aprilis hora 12 noctis cursum vitae huius explevit, vivens Deo, Parochus existens hic ad S. Spiritum Ao. 1702.“

Juraj Anton, Ljubljančan, 1738 kurat pri sv. Ksaverji na Stražah, 1741 pa duhoven nemškega reda v Ljubljani.²⁾

Juvančič Jožef „Carniolus, Labacensis“, roj. leta 1719, posvečen 1747, je bil od januarja do konca septembra leta 1755 administrator, potem pa župnik v Ormoži.³⁾ Novembra 1757 je odšel k svetemu Miklavžu, kjer je župnikoval do 10. avgusta 1768.⁴⁾

Kapus Janez „natus Labacensis“ bogoslovec v Gornjem gradu 1736, 1737, kapelan na Vranskem 1737—1740, in v Braslovčah 1740. Leta 1741 je

¹⁾ Vizitacijski zapisnik od l. 1701.

²⁾ J. Orožen, II., b., 106.

³⁾ Knezoškofjski arhiv v Gradi.

⁴⁾ S Poveden, „Beitrag zur steiermärkischen Kirchen-geschichte“ (rokopis v deželnem arhivu v Gradi).

¹⁾ J. Orožen, II., b., 104.

²⁾ J. Orožen, IV., b., 479.

³⁾ Zapisnik ordinacij Sekovske škofije.

Spored cele slavnosti pričel se je s sv. mašo, pri kateri je močan pevski zbor sv. pesmi vbrano popeval. Vdeležila so se sv. maše vsa društva s zastavami in mnogobrojno ljudstvo. Po dokončanem sv. opravilu naredili so gostje izlet v Strahlovo graščino v Stari Loki, ktera je vsled svoje zbirke krasnih in dragocenih slik vrlo zanimiva. Proti jedni uri bil je improvizovan banket v čitalnični dvorani. Prva napitnica, ktero je čitalnični predsednik gosp. Mohor govoril, gorko povdarjajoč géslo: „Vse za vero, dom, cesarja“, veljala je Njega Veličanstvu cesarju. Gosp. profesor Šubie nazdravljaj je vsem društvom in zastopnikom čitalnic, kteremu sta v lepih besedah odgovarjala g. dr. Šavnik, predsednik Kranjske čitalnice in g. Nolli, podstarosta „Sokolov“. Gosp. župan Val. Šušnik napiljal je bratski slogi med društvu, končujoč svoj govor z dr. Riegerjevimi besedami: „Ne vdajmo se!“ Gosp. kapelan Elbert nazdravil je čitalničnemu predsedniku, g. Košir mestnemu županu itd. Slednjič je še g. Lah, odbornik Ljubljanske čitalnice, povabljal nas z laskavami besedami, da se ob priliki petindvajsetletnice Ljubljanske čitalnice, ktera se bode prihodnje leto praznovala, Loška čitalnica mnogobrojno vdeleži. Med posameznimi govori pel je „Slavec“ krasno več zborov. Med banketom vstopil je v dvorano vseučilišni profesor, slavist g. dr. Krek, ki je bil z burnimi „živio“-klici pozdravljen.

Ob 4. uri pomikati so se jela vsa društva in gostje na Štemarje, kjer je bila prosta zabava. „Slavec“ prevzel je dobrohotno pevski del in nas očaroval s krasnimi zbori, kot: „Slovansko pesem“, „Jadrijansko morje“, „Domoljubje“ i. dr. Privikrat smo imeli tudi Ločani čast občudovati zvoneč krasen tenor g. Medena, ki je v mnogih pesmih nastopil kot solist. Burno odobravanje in ploskanje donelo mu je pri vsaki pesmi nasproti. Godba igrala je več slovanskih komadov v popolno zadovoljnost občinstva. Mnogo smehú izvalil je tudi komičen prizor.

Ko se je večer približal, odšlo je vse občinstvo v čitalnico, kjer se je imela vršiti veselica. Vse točke sporeda izvršile so se prav dobro. Nagovor napravil je na poslušalce močan vtis; bil pa je tudi lepo sestavljen in pronašan duhom in srcem. Deklamacija gospdč. Mohorjeve ugajala je zelo. Pevske točke pele so se vbrano in lepo, osobito, ko je nastopil močan zbor, kakoršnega čuti pri nas nimamo mnogo priložnosti. Igra „Županova Micika“ igrala se je v popolno zadovoljnost vseh navzočih. Pred igro kazal nam je g. profesor Šubie meglene podobe, ki so vrlo dobro izpale in zelo zabavale gledalce. Po sporedu vršila se je med petjem in godbo živahna zabava. Bil je to v resnici lep dan in za našo čitalnico velikega pomena. Mi ji pa ob koncu slavnosti želimo, naj bi ona vedno trdno stala, cvetela in rastla v prospeh našega naroda.

Od Kolpe, 14. septembra. Željno smo že pričakovali, da vidimo v svoji sredini našega preljubljenega višjega pastirja mil. g. knezoškofa. Pripeljali so se 9. t. m. na Banjaloko, kjer so jih pričakovali pri župnijskem dvoru župni oskrbnik gosp. Matija Gerzin in kapelan od Fare pri Kostelji z velikim številom obojnega spola. Mlaji in zastave vihrale so v obilnem številu. Milostivi spali so v župnijskem stanovanji na Banjaloki, od koder so se odpeljali že

ob polu sedmi uri po strmem klanci doli proti Fari pri Kostelji, kjer so delili zakrament sv. birme. Povsod, kamor si pogledal, na desno in levo, bile so postavljene smereke in slavoloki, nekteri izmed teh s krasnimi napisi. Strel je odmeval od vseh strani in zvonjenje, dasiravno od majhnih vendar ličnih cerkvic, je bučalo daleč po Kosteljskej ravnini in brdini tostran Kolpe. Pa tudi onostran imenovane reke odmevalo je zvonjenje cerkvâ Senjske škofije. Četrť na osem zjutraj pozdravili smo mil. knezoškofa že pri Fari. Ob osmi uri so mil. knezoškof opravili daritev sv. maše in po maši so imeli govor, v katerem so opominjali vernike, da naj obudijo onega Duha, kterega so prejeli v zakramentu sv. birme. Priporočali so starišem, da naj učijo otroke doma molitvice, ker mnogo je takih, ki redko pridejo v šolo, ker imajo predaleč, ter naj navajajo jih k pobožnemu in poštenemu življenju, kajti od domače hiše, to je od starišev, je navadno odvisno, kaki so otroci. Ob polu deseti uri začeli so birmovati. Sv. opravilo je trajalo dve uri, kajti bilo je birmancev čez šeststo. Splošno je bil med sv. birmo zgleden red, dasiravno je bilo mnogo ljudstva, ker so prišli otroci iz domače in Banjaloške župnije. Ko so knez stopili v svetišče, je bila velika gnječa nekaj radi tega, ker je vse želelo videti g. knezoškofa, nekaj radi tega, ker je začelo malo deževati, in vsak je gledal, da si ne bi svoje praznične obleke premočil. Popoldne se odpeljejo g. knezoškof proti Brodu na Kupi, da obiščejo župnijo Osilnico. Pred mostom, na mestu in na Brodu bili so slavoloki z napisi. Na Brodu pri mitnici to- in onostran ceste stali so v vrsti vatrogasci ter delali špalir. Č. g. župnik Matej Cvetko nagovoril in pozdravil je milostivega na hrvatskem zemljišči, želeč mu srečen pot v štiri ure oddaljeno župnijo Osilnico. Gosp. knezoškof pozdravili so vrlo vatrogasno društvo, ktero je že marsikterikrat tostran Kolpe pomagalo gasiti ogenj. Odhajajoč zakličejo: „Živeli Brodjani!“ Na te besede odmeva večkratni „živio“.

V nedeljo popoldne ob 6. uri pripeljal se je visoki gospod iz Osilnice na Brod, kjer se je na povabilo ondotnega župnika malo oddahnil, kajti pot od Osilnice do Broda je daljna in težavna. Po kratkem oddihljeji se visoki gospod pelje naprej ter se ustavi pri župnijskem stanu v Fari. Bilo je sicer že mračno, toda mil. knez je pokazal svoje rahločuteče srce, da obišče bolnega ondotnega gosp. župnika še enkrat, predno odide iz Fare. Ljudstvo je govorilo: „Gosp. škof govori po naše“. To je, take besede in naglas imajo po priliki, kakor ljudstvo ob Kolpi. „Mladi so. Bog jim daj zdravje!“ Tako je govorilo priprosto verno ljudstvo.

Od sv. Gregorja, 13. septembra. Lepa farna slovesnost vršila se je pri sv. Gregorji preteklo nedeljo 11. t. m. Imeli smo blagoslovljenje novih stranskih altarjev sv. Valentina in Marije Device, ktera sta se po posebnem prizadevanji č. g. župnika Iv. Brence-ta in po darežljivosti faranov v tako kratkem času napravila. Altarja je jako okusno in lično izgotovil že dobro poznati g. Fr. Jantes, podobar Velikolaški, ki si je tudi tukaj vso hvalo prislužil.

V nedeljo dopoldne pripeljali so se velezaslužni častni kanonik in dekan Ribniški g. Martin Skubie, da v prisotnosti mnoge sosedne duhovščine blagoslové nova altarja. Po obredu blagoslovljenja darovali so slovesno sv. mašo z asistenco g. dekan, in ravno ta gospod imeli so tudi jako umesten, v sree segljiv govor. Pri tej slovesnosti vršilo se je tudi darovanje, pri katerem se je nabralo 113 gl. 16 kr., kar je za tako malo župnijo jako hvale vredno! — Slovesnosti so se vdeležili: gosp. Danijel Šuflaj, okrajni sodnik Velikolaški; gosp. nadučitelj Josip Pavčič, tudi iz Velikih Lašč — koji zadnji je posebno vstregel vsem faranom s svojim izbornim spremljevanjem na orgljah, za kar mu vsa čast in hvala! — in pa g. deželni poslanec Pakiž.

Res mnogo se je že napravilo za božjo čast v kratkem času jednega leta, odkar biva č. g. Ivan Brence med nami. O tem pričajo novi bronasti, pozlačeni svečniki iz tovarne gosp. Samasse, nova altarja, nova svetilnica pred velikim altarjem, novo nebo, ktero je lično napravila gospa Ana Hofbauerjeva, in še mnogo, mnogo drugih podrobnosti.

Naše slovstvo.

„Šolske Drobtinice“,

v petindvajsetletni spomin smrti A. M. Slomšk-a. — Učiteljem, odgojiteljem in prijateljem šole spisal Fr. S. Jamšek, nadučitelj in bivši c. kr. okrajni šolski nadzoritelj v Reichenberg-u. — V Ljubljani. Natisnil in založil J. R. Milic. 1887.

„Dné 24. septembra t. l. — tako začenja pisatelj uvod — preteklo bo 25 let, kar je umrl preslavni knez in škof Anton Martin Slomšek. Da se bo njegov spomin po celem Sloveniji vredno obhajal, umevno je pri toli probujenem in hvaležnem narodu, kakor so Slovenci, samo ob sebi, da se bo pa tudi od strani slovenskega učiteljstva vse storilo, prvaka slovenskih pedagogov dostojno proslavljati, tega sem najprej prepričan.“ — V ta namen izdane so tudi te „Šolske Drobtinice“... Ko se je zadnji čas vnelo na našem pedagogičkem polji živahnejše gibanje, je moralo to vsacega pravega rodoljuba navdati s srčno radostjo. A da se uprav narodni učitelji naši zatekajo k viru domačega vzgojeslovja, k prvemu našemu pedagogu, to nam je svetla zarja boljših časov. Radi toraj priznavamo, da smo se zelo oveselili prijemši v roko knjigo, ki je času primerna in zelo koristna. Če kterega izmed slovenskih pisateljev, dolžni smo gotovo književno slaviti Slomška, o katerem je eden bivših ministrov naših izustil pomenljivo vest, da dela Slomškova bodo se prav ocenjevala še le po njegovi smrti.

Tako se je tudi godilo in se bode še v bodoče. Bolj ko bomo spoznali „apostola Slovencev“, bolj ga bomo slavili. Daj Bog, da ne bi bilo v prihodnje nobenega slovenskega odgojitelja, ki se ni seznanil natanko z vedno veljavnimi proizvodi prvega našega pedagoga. Da nam je toraj knjiga v slavo in pravo oceno Slomškovih del spisana vedno dobro došla, je lahko umevno. A je tudi koristna. Po sodržaji razdelili bi jo v dva dela. V prvem pečá se pisatelj izključljivo s Slomškom. Ko ga je narisal živečega, učečega in borečega se od zibeli do groba, podaje nam iz njegovih spisov zrnatih izrekov: 1. O domači odgoji otrok, 2. o šoli in 3. o učiteljih. Nadalje nam riše Slomška kot praktičnega šolnika, ki je ob pomanjkanji ljudskih šol vedel si pomagati z nedeljsko šolo, kakoršno priporoča učencem in učiteljem v svoji zlati knjigi: „Blaže in Nežica“. Kakor da vidimo pred seboj vzornega učitelja, ki vé svojim gojencem podajati v pravi meri, ob pravem času tečne dušne hrane, zdelo se nam je čitajočim ta oddelek. — Slomšek pa ni bil samo vzoren učitelj, on nam je tudi vzgled pravega domo- in rodoljuba. Iz njegove prave in čiste ljubezni do domovine in roda pognali so vzkliki, ki nam jih zbrane iz raznih spisov podaje pisatelj. Rodoljubje se mu kaže tudi v ljubezni do materinega jezika, čegar gojitev Slomšek z živo besedo čestokrat svojim rojakom priporoča. Isto tako tudi petje rekoč: slajše reči na svetu ni, kakor je pesem lepa. Pisatelj nam k sklepu podaje tudi nekaj kitic iz ljubkih pesni Slomškovih, tako, da v resnici po prebranem prvem delu stoji pred našim duhom vzvišena podoba prvega slovenskega pedagoga, domo- in rodoljuba. (Konec prih.)

Domače novice.

(Vabilo k veselici), ktero priredi v korist sv. Cirila in Metoda družbi Šent-peterska podružnica v Schreinerjevi pivarni (Bierhalle) v nedeljo, 18. septembra 1887. Vspored: 1. Fajgelj: „Pobratimija“, zbor. — 2. Nagovor. — 3. Stegnar: „Slavec in pevec“, zbor. 4. „Domovini“, deklamuje gospica Zorka * * * — 5. Gerbič: „Slovanski brod“, zbor. — 6. Vašak: „Stanak“, čveterospev. — 7. „Preširnova oporoka“, deklamuje gospica Josipina * * * — 8. Vašak: „Slovan“, zbor. — 9. Vilhar: „Slavjanska“, zbor. — 10. Hajdrih: „Jadransko morje“, zbor. — 11. Dr. Ipavie: „Slovenec sem“, zbor. — 12. Kocijančič: „Popotna“, zbor. — Petje izvršuje iz prijaznosti slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“. Med posameznimi točkami svira godba. — Vstopnina 20 kr. Začetek ob 7. uri zvečer. Preplačila se hvaležno sprejmejo. Odbor.

(Kontrolni shod) za mesto Ljubljansko vršil se bo dué 11. oktobra ob 9. uri v Št. Peterski vojašnici. Posebne pozivnice se ne bodo izdale.

postal kurat pri sv. Janži na Peči, l. 1751 pa župnik na Vranskem, kjer je umrl 9. novembra 1794. ¹⁾

Karner Franc, Ljubljčan, l. 1738 kurat pri sv. Ksaverji na Stražah, l. 1743 pa provizor v Trbovljah. ²⁾

Kastelic Simon, roj. v Ljubljani 16. oktobra 1769, posvečen 28. oktobra 1795, je kapelanoval v Gornjem gradu leta 1795 in 1796, v Poličanah 1796—1798; potem je bil do 1804 v Makolah provizor. Od tod je žel v Spodnjo Polskavo za kapelana, l. 1805 pa za provizorja k sv. Petru v Medvedovem selu. Od leta 1805 do 1807 je bil kapelan v Vitanji, potem pa do l. 1809 v Starem trgu. Leta 1809 je kapelanoval v Laškem trgu, a že 1. oktobra i. l. je moral za provizorja v Dobje, kjer je 30. novembra 1811 postal župnik. Dné 30. marca 1839 je odšel za župnika v Kalobje ter je služboval ondi do 27. okt. leta 1841, ko je stopil v pokoj. Umrl je v Planini 28. avgusta 1849. ³⁾

¹⁾ J. Orožen, IV., a., 113 in V., 317.

²⁾ J. Orožen, II., b., 106.

³⁾ J. Orožen, VI., 278.

(Dalje prih.)

(Deželni šolski svet kranjski) je včeraj ukazal ravnateljstvu Ljubljanske gimnazije, naj še danes, dne 16. t. m., vpisuje učence v slovenske paralele I. razreda. Vsled ukaza sl. c. kr. ministerstva z dne 6. septembra t. l., štev. 22.784, je namreč ravnateljstvo ustavilo daljše sprejemanje v I. razred slovenskih paralel. Ob enem je deželni šolski svet poslal prošnjo naučnemu ministerstvu, naj dovoli še tretjo paralelo v I. razredu.

(Umrli) je 14. t. m. nagle smrti v Kropi ranoceelnik Ernst Balofsky, umirovljen vojaški zdravnik.

(Vrat si je prerezal) 86letni starček v Robski župniji vsled blaznosti in takoj umrl.

(Dr. Kronawetter in pl. Gautsch.) Dne 13. t. m. poročal je Dunajski demokrati poslanec dr. Kronawetter volilem o svojem delovanju. O naučnega ministra naredbi izrazil se je ta trdi Nemec, da ni opravičena niti v stvarnem, niti v finančnem oziru, ter nikakor ne more odobravati Gautschevega postopanja. „S to naredbo“, rekel je Kronawetter, preprečiti hoče ministerstvo siromaštvo med učenim svetom ter ne pomisli, da provzročuje ž njo revščino med neučenim narodom. — Ako že nemšk poslanec tako sodi, tem jasneje odkazana je pot našim slovenskim poslancem!

(Prestavljen) je gosp. prof. Anton Artelj iz Beljaka v Gostino (Arnau) na Češkem, blizu prusko-slezijske meje. Čuje se, da so mu k temu pripomogli: po njegovem prizadevanju razširjeni pouk v slovenščini na Beljaški gimnaziji, podružnica sv. Cirila in Metoda v Beljaški okolici in nestrpnost Beljaških Nemcev.

(O letini) nam piše prijatelj od sv. Lenarta v Slov. Goricah: Lepo nam je kazalo letošnju spomlad po vinogradih in tudi poletje je bilo dovolj ugodno. Sedaj pa, ko je čas trgatve pred durmi, ni toliko sadu, kakor smo se ga nadjali. Nekaj ga nam je oklestila toča, še več pa neka nepopisljiva nova trtna bolezen, ki je napadla vinograde po Slov. Goricah skoraj tja doli do Ljutomera. Nekteri vinogradniki trdijo, da je to trtna uš, drugi pravijo, da je nova bolezen, vsled ktere je grozdje strupeno postalo in ga homo morali na gosposkino povelje pokopati. Tretji zopet trdijo, da je bolnemu grozdju vzrok bil dež, ki je rosil nedavno ob polni luni ponoči. Resnica je, da se je trta obletela. Perje se ji začne sušiti, grozdje pa zaostane. Bolezen je podobna nekaki rji. Sicer se je jelo grozdje v poslednjem času zdatno in vidno popravljati, ker ga je večkrat dež namočil in pa rosa ga napaja vsako jutro. Prezgodnji odpad listja, sedanje vlažno in gorko vreme zmotilo je tiste trsove, na katerih je perje že odpadlo, da so jeli iz nova poganjati in so tudi grozdiče nastavili. Tako nam je za drugo leto namenjeni pridelek že sedaj uničen. Češpelj imamo pa prav veliko in prav lepih. Kupcev za nje do sedaj še ni bilo. Kdor bi se semkaj po nje potrudil, napravil bi prej ko ne prav dobro kupčijo.

(Zemljiščne knjige.) „Indipendente“ javlja, da je naznanilo predsedništvo deželne sodnije deželnemu odboru, da je ministerstvo pravosodja odbilo spomenico dež. odbora proti naredbi istega ministerstva, da se ima pri vpisovanju v zemljiške knjige rabiti tudi slovenščina, ker je ta naredba v temeljena v § 19. ustanovnega zakona od 21. dec. 1887. (Enakopravnost.) Deželni odbor pa je sklenil, da se ne pritoži, ampak bode v prihodnji seji dež. zbora poročal „il fait accompli“. — Prav isto se je naznanilo tudi odvetniški zbornici. („Edinost“.)

(Iz Šmohora v Ziljski dolini), 14. septembra se nam poroča: Malo je manjkalo, in naš trg bi bil razvalina. Dne 10. t. m. vnel se je tukajšnjemu lekarnarju fosfor in je bila v kratkem času dotična hiša vsa v dimu, da niti dihati ni bilo mogoče. Gasilci prihiteli so od vseh strani in so vse duri in okna z gnojem zamašili ter tako ogenj udušili. Obvarovali so na ta način hišo in trg.

(Celovski delavci) mislijo, Bog vé, kako dobro se jim bo godilo, če bodo trabili z ondašnjim liberalnim mestnim zastopom v liberalni rog. Zato menda so čutili potrebo izročiti priznalno adresso Celovškemu mestnemu zastopu, ker se je tako odločno v jezuitskem vprašanju škofu po robu postavil. Adresa je menda 700krat podpisana. Kdo vé, ali bodo zaradi tega delavci v Celovci kaj ceneje meso jedli, kakor so ga do sedaj, če se tudi oni branijo jezuitov v deželo?

Razne reči.

— V angleškem parlamentu zabrusil je nekdo velikemu Irskemu narodnjaku Danielu O'Connellu, da je „papeževce“, ter ga mislil s tem občutljivo razžaliti. „O, boredušnost!“ zakliče na to nepozabljivi mož onemu Angležu, „Vi menite, da me žalite, ker me tako imenujete, pa ne veste, koliko čast mi s tem storite! Da, jaz sem papeževce, tega se veselim, s tem se ponašam, kajti beseda papeževce mi pové, da sega moja vera po neprenehljivi vrsti rimskih papežev nazaj do J. Krista, dočim vaša dalje ne sega, kakor do Henrika VIII. in Elizabete! Da, resnično jaz sem papeževce! Ko bi imeli le za zrno pameti, bi umeli, da je veliko bolje odvisnim biti v verskih rečeh od papeža, kakor pa od kralja, — od škofove palice, kakor pa od meča, — od cerkvenih zborov, kakor pa od parlamentov! Sramujte se zavoljo samega sebe, sram vas bodi, da nimate niti vere, niti pameti — in raje molčite!“ — In Anglež je molčal, kar je bilo zanj tudi najbolje.

— Američansko. V Ameriki je vedno kaj prav posebno novega. Kedar se kje kaj popolnoma neverjetnega čuje, smeš že prepričan biti, da je novica izvestno američanskega izvora. Ravno taka je z dvobojem, kteremu do sedaj še ni bilo enacega na svetu. Pripetil se je menda v mestu Barrieville v državi Idaho v Severni Ameriki. Dvobojevati sta se imela Colonel Sleeford, bivši vrednik, in pa bogat meščan John P. Mac Ardie, načelnik društva treznosti. Pogoji so bili ti-le: Oba dvobojevca zapreta se v nenameščeno sobo, kjer ostaneta brez jedi tako dolgo skupaj zaprta, da eden izmed nju lakoti pogine. Le vode bodeta dobivala vsak dan sproti. Dotakniti se ne smeta prav nič drug drugega, in tudi si ne pomagati. Ker je bil Colonel znan kot velik pijanec, ki je razven črnila in vode menda vse pil, kar teče, če le nekoliko po „pijači“ diši, nasprotnik njegov pa trezen mož, ki že 24 let ni pokusil nobene alkoholne pijače, je bil dvoboj še tembolj nenavaden. Colonel je zahteval tudi smodke, kar so mu po dolgej debati med sekundanti dovolili, toda z opazko, da se mu bodo na dan le po tri dale. Pepel od smodk je moral vrniti, da so se prepričali, da mož ni kake smodke snedel. Dvoboj je trajal 42 dni, 6 ur in 21 minut. Tedaj je pa Colonel s silno slabim, za smrt bolnim glasom zaječal, da naj odpró duri. Zgodilo se je. Nasprotnika njegovega našli so mrtvega. Mrliča so skrbno pregledali, in se prepričali, da ni morda vsled kake silovitosti umrl. Tega se pa ni bilo bati, kajti nasprotnik njegov je bil sam tako slab, da se niti geniti ni mogel. Da bi ga pri življenju ohranili, naklonili so mu jako skrbno postrežbo in pa več serenad so mu napravili. — Ali je ta dogodba vsa zlagana od konca do kraja ali ne, tega ne vemo. Vendar pa smemo reči, da je v Ameriki vse mogoče.

Telegrami.

Dunaj, 16. septembra. „Wr. Ztg.“ javlja: Cesar podelil je dalmatinskemu namestniku Blažekoviću povodom njegove službene petdesetletnice v priznanje uspešnega delovanja Commandeur-križec Leopoldovega reda.

Berolin, 16. septembra. Kalnok y prišel je zvečer v Friedrichsruhe. V Rottenburgu sprejela sta ga državni kancelar in grof Herbert Bismarck, od kodar sta ga spremlila v grad. Tu ga je pozdravila kneginja.

Sofija, 15. septembra. List „Bulgarin“ razžalil je v nekem članku Nemčijo. Ta je vsled tega zahtevala od Turčije dovoljenja, naj pusti skozi Dardanele tri oklopnice, da zapro bolgarska pristanišča ob Črnem morji. Bolgarska vlada je odstavila Ruščuškega prefekta Manto va, prepovedala list in kazensko zasleduje urednika; s tem upa potolažiti Berolinsko ministerstvo.

Kodanj, 15. septembra. Car obiskal je popoldne s cesarsko in kraljevo gospodo sestro kraljice v Helsingöru ter se je od tod vrnil ob 6. uri zvečer v Fredensborg.

Rim, 15. septembra. V Mesini se je zopet prikazala kolera. Od sobote do včeraj zjutraj jih je zbolelo 115, umrlo 48.

Tuji.

14. septembra.

Pri *Mattcu*: Victor Lagerlund, trgovec, iz Berolina. — H. Seidelmayer, trgovec, iz Mnihovega. — Gerstenberg in Pischinger, trgovec, z Dunaja. — T. Schwingshaki, zasebnik, s Štajarskega. — M. Ogorevc, posestnik, iz Konjice. — Morie Pieker, potovalec, iz Tekova. — H. Müller, iz Samobora. — Emilija Koffler, zasebnica, s hčerjo, iz Bukovine. — Emilija Balley, soproga okr. predstojnika s hčerjo, iz Novake. — Jak. Napečvi, trgovec, od Sv. Marije na Zili. — Günther in Blanik, posestnika, iz Beljaka. — Jožefa Pirpič, gostilničarica, iz Pulja.

Pri *Slonu*: Janez Tondo, potovalec, iz Londona. — R. Bayer, potovalec, iz Štrasburga. — Dr. Al. Skofie, vrednik, s soprogo, z Dunaja. — Frauk, Meyer in Odendall, trgovci, z Dunaja. — F. Lischke, zasebnik s soprogo, s Spodnje Avstrije. — Dr. J. Hlavaček, okr. sodnik. — Dr. Karol Bresnig, odvetnik, iz Gradca. — Dr. Frane Fückler, koncipist z družino, iz Gradca. — Ed. Fischer, potovalec, iz Tekova. — Katarina Curčič, učiteljica, s hčerjo, iz Broda. — Albert Ghyezy, poročnik, iz Čubara. — Adolf Gaudia, gozdar s soprogo, iz Ponikve.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	738.30	+14.4	sl. vzh.	oblačno	
15. 2. u. pop.	737.96	+18.2	sl. vzh.	del. jasno	0.00
9. u. zveč.	738.02	+14.0	sl. vzh.	del. jasno	

Zjutraj oblačno, čez dan skoraj jasno. Srednja temperatura 15.5° C., za 1.6° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafirano poročilo.)

16. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 20 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 60 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ 95 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 10 „
Akcije avstr.-ogerske banke	882 „ — „
Kreditne akcije	281 „ 60 „
London	125 „ 95 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 95 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 92 „
Nemške marke	61 „ 52 1/2 „

Katoliška Bukvarna

v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

- Andree, Allgemeiner Hand-Atlas* in 120 Karten-seiten mit vollständigem Namenverzeichniss. 2. Auflage. 12 zvezkov à gl. 1.24
- Causette, Manresa für Priester.* Ausführliche Exercentienvorträge. 2 zvezka . gl. 4.03
- Deharbe's Katholischer Katechismus für Kinder* in katechetischer Lehrweise erklärt gl. 3.35
- Hartmann, Repertorium Rituum.* Uebersichtliche Zusammenstellung der wichtigsten Ritualvorschriften für die priesterlichen Functionen. 5. Auflage gl. 7.44
- Lehmkuhl, Compendium theologiae moralis.* Editio altera gl. 4.34
- Schepers, Alfons M. von Liguori* in seiner Mission als Heiliger, Ordensstifter u. Kirchenlehrer gl. —.62
- Schott, Die Wunder von Lourdes.* 18 zvezkov à gl. —.25

Najboljši
papir za cigarete

je

LE HOUBLON

Francoski izdelek

CAVLEY-a & HENRY-a v Parizu.

Pred ponarejenim svarimo!

Ta papir priporočajo gg. dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann, profesorji kemije na Dunajski univerzi, jako toplo in to zaradi tega, ker je jako fin, popolnoma čist, in ker nima prav nobenih škodljivih snovi primešanih. (34)

Henry & C.
17, rue Béranger, à PARIS

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomesto vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.
V Lukovco preko Domžal vsak dan ob 1/2 7 zjutraj.
V Kočevje preko Velikih Lašič vsak dan ob 1/2 7 zjutraj.
V Kamnik vsak dan ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.
Na Ig ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.
Iz Lukovce vsak dan ob 4. uri 15 min. popoldne.
Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.
Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.
Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.
Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.